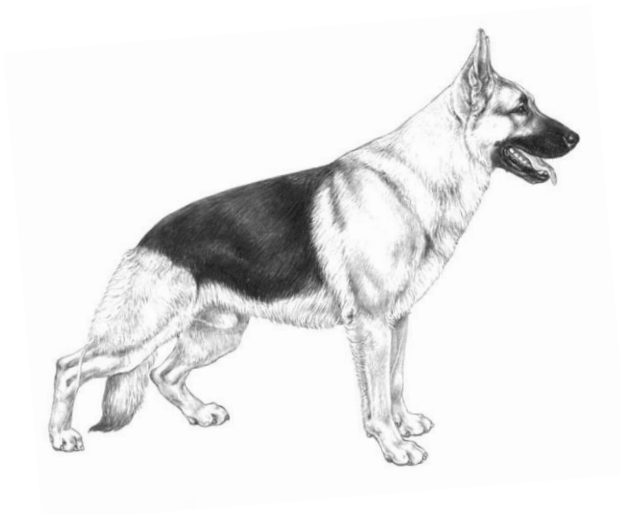

Rasespesifikk avlsstrategi (RAS) for *Schäferhund*

FCI – rasenummer 166.

Versjon 1

Gyldig t.o.m. 01-07-2019

**Norsk
Kennel Klub**
HUNDEEIERNES ORGANISASJON

RAS for Schäferhund.

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	5
Generelt.....	5
Rasens historie; bakgrunn og utvikling.....	6
Overordnet mål for rasen.....	6
Rasens populasjon.....	7
Populasjonsstørrelse.....	8
Gjennomsnittlig kullstørrelse.....	8
Effektiv populasjonsstørrelse.....	7
Innavlsgrad.....	8
Bruk av avlsdyr.....	8
Innhenting av avlsmateriale fra andre land.....	9
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål.....	9
Prioritering og strategi for å nå målene.....	9
Helse.....	9
Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen.....	9
Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter.....	8
Forekomst av reproduksjonsproblemer.....	9
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål.....	12
Prioritering og strategi for å nå målene.....	12
Mentalitet og bruksegenskaper.....	11
Bruksprøver, avlsskåring og mentaltester.....	12
Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden.....	12
Adferd.....	12
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål.....	13
Eksteriør.....	15
Eksteriørbedømmelser.....	15
Overdrevne eksteriørtrekk.....	15
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål.....	15
Prioritering og strategi for å nå målene.....	18
Oppsummering.....	14
Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål.....	16
Plan for videre arbeid i klubben.....	22

Vedlegg.....	23
Vedlegg 1; Statutter for avl.....	24
Vedlegg 2; Regelverk avlskåringer.....	27
Vedlegg 3; Eksempel avlskåring.....	34
Vedlegg 4; Rasestandarden	36
Vedlegg 5; Rasens historie.....	39

Innledning

Avlsarbeid har vært en integrert del av klubbarbeidet siden raseklubben for schäferhund ble etablert i Norge. Det er derfor naturlig at klubbens historie, både i Norge og rasens hjemland Tyskland, får en vesentlig plass i dette dokumentet. Samtidig er det viktigste å gjøre opp status og legge strategier for hvordan vi kan utvikle rasen videre.

Norsk Schäferhund Klub ble stiftet 7. mars 1922 og ble umiddelbart godkjent av NKK (stiftet i 1898). Etter en diskusjon valgte man å tilslutte seg NKK i stedet for SV, Tysk Schäferhund Klub.

Avlsråd ble opprettet samtidig med klubben og har således like lang tradisjon som klubben selv. Avlsrådsarbeidet ble ansett for å være av skjellsettende betydning for rasens utvikling, kvalitet og sunnhet. I starten hadde avlsrådet vide fullmakter og skulle godkjenne alle parringer som kunne foretas. Avlsrådets oppgave i dag er bla. å gjennomføre og kartotekføre avlskåringer, revidere våre avlsstatutter, rekruttere nye dommere, ha kontakt med oppdrettere samt påse at avl pågår etter de retningslinjer som klubben til enhver tid har trukket opp.

NKK har det overordnede ansvaret for hundeavl og hunderaser i Norge, men forvaltningen av den enkelte rase er delegert til de respektive medlemsklubbene. Raseklubbene har ansvaret for å utarbeide en rasespesifikk avlsstrategi (RAS) som skal bidra til tydelige definisjoner av målene raseklubben har for rasen, og skal være et verktøy for å sikre sunn hundeavl også i fremtiden. NKKs Avlsstrategi og Etsiske grunnregler for avl og oppdrett er fundamentet RAS skal bygges på. Hensikten er ikke å innføre en rekke avlsrestriksjoner sentralt i NKK, men å lage en strategi for å nå NKKs målsetning:

“Funksjonelt friske hunder med rasetypisk konstruksjon og mentalitet, som kan leve et langt og lykkelig liv til glede for seg selv, sine eiere og samfunnet.”

Ansvarsfordeling

Det er styret i raseklubben som utarbeider RAS og som er ansvarlig for at dette blir gjort. Videre er styret ansvarlig for en årlig evaluering og en revidering hvert 5. år. Styret er ansvarlig for at RAS og de årlige evalueringene både blir lagret og gjort tilgjengelige for klubbens medlemmer på klubbens nettside, i medlemsblader ol. Det anbefales at styret oppnevner en arbeidsgruppe med den kompetansen som sees nødvendig for arbeidet med RAS. Hovedstyret(HS) i vår klubb har delegert ansvaret for etableringen av RAS til Hovedavlsrådet (HAR). RAS skal godkjennes av styret før det sendes NKK for endelig godkjenning.

Forankring/inkludering

Målet med RAS er at det skal være et levende dokument som oppdrettere har nytte av og kan bruke aktivt i avlsarbeidet. Det er derfor sentralt at alle enes om innholdet og at det er et dokument alle kan stå inne for; jo flere som er engasjert i arbeidet med RAS desto bedre er det. Muligheten til å påvirke er viktig, og det er derfor viktig med en god dialog med oppdretterne. Det oppfordres til å arrangere møter og konferanser hvor oppdrettere kan møtes for å jobbe med RAS og for å diskutere sentrale temaer, noe de har hatt stor suksess med i Sverige.

Evaluering

Styret i raseklubben er ansvarlig for at RAS evalueres årlig. Evalueringen trenger ikke å være omfattende, men RAS og arbeidet med RAS skal adresseres. Aktuelle temaer kan være hvordan utviklingen i rasen er i henhold til beskrevne mål; nærmer man seg målene, har man oppnådd dem eller går utviklingen i en annen retning? Har strategier for å nå målene blitt fulgt, og i hvilken utstrekning? Hvis det er mulig, diskuter resultater og reflekter over hvorvidt målene og strategiene er hensiktsmessige. Har situasjonen i rasen endret seg etter at RAS ble skrevet, eventuelt hvordan? For eksempel har det dukket opp nye helseproblemer eller har rasen blitt inkludert i de rasespesifikke dommeranvisningene? Evalueringen skal være skriftlig, og det oppfordres til å sende en kopi av evalueringen til NKKs avlskonsulent.

Revidering

RAS er gyldig i 5 år, og styret i klubben er ansvarlig for at RAS revideres og sendes inn for godkjenning hvert 5. år. Arbeidet bør påbegynnes i god tid før gyldigheten utløper. De overordnede og langsiktige målene skal være gjennomarbeidet og bør ikke endres i noen særlig grad. Den reviderte utgaven skal sendes NKK for godkjenning, også dersom endringene er små. Hvis man ønsker å gjøre endringer i løpet av pågående gyldighetsperiode, må dette begrunnes i ny informasjon eller på bakgrunn av de evalueringene som er gjort. Dette må eventuelt vedtas av styret i klubben og sendes NKK for godkjenning, vedlagt en begrunnelse for endring.

Generelt

Rasens historie;

Rasens hjemland

Det første forsøket på å få til en felles tysk gjeterhund ble igangsatt rundt 1890. De to personene som lyktes i dette arbeidet var Rittmeister Max von Stephanitz og Artur Meyer.

Den 22. april 1899 ble foreningen dannet med formål å fremme "ren" avl og øke interessen for denne tyske gjeterhunden. Foreningen fikk navnet Verein für Deutsche Schäferhunde, SV.

Max von Stephanitz, som ble valgt til foreningens formann (president). Han utarbeidet standarden for rasen som ble vedtatt 20. september 1899. Rasestandarden har kun vært gjennom små endringer siden den gang, og er den dag i dag fundamentet for FCI rasestandard nr. 166, Schäferhund.

Samtidig med at foreningen ble stiftet opprettet man stambok for rasen, og denne stamboken føres den dag i dag. Den første hund som ble stambokført var Horand vom Grafath.

SV har fostret mange dyktige ledere som alle har sittet over lange perioder og har hatt stor innflytelse på utviklingen av rasen. Dagens president er den 8. i rekken. Ledere som har utmerket seg spesielt er Dr. Rummel, Herman Martin og Peter Messler. Dr. Rummel (1971-82) tok strengere styring av avlen. Han kunngjorde og satte i verk at det kun var 4 blodslinjer som skulle telle med i videre avl; kun hunder over disse linjer ville for fremtiden kunne forvente å bli høyt premierte.

SV drives fortsatt i stor grad etter de prinsipper og intensjoner som alltid har eksistert. Vi ser at også denne klubben sliter med synkende medlemstall og aktivitet. Klubben teller i dag ca. 68 000 medlemmer.

I Norge

I Norge var schäferhunden en lite kjent rase frem til 1910 da overkonstabel Braaten importerte den første schäferhunden, Bella Zahne, som ble registrert i NKK.

I 1916 ble Norsk Politihundforening stiftet og det er her det første arbeidet med å fremme rasen som en anvendbar brukshund med øvrige gode egenskaper, ble satt i system.

7. mars 1922 ble Norsk Schäferhund Klub stiftet med Carl Ermshaus som første formann.

24. mars 1922 godkjente NKK Norsk Schäferhund Klub som samarbeidende klubb.

Klubbens arbeid i de kommende år bar preg av SVs modell.

Klubarbeidet og arbeidet med rasen fungerer i dag godt. Vi har fått etablert en klubbmodell som i stor grad er lik modellen i SV, samtidig som den er tilpasset og underlagt NKK.

Norsk Schäferhund Klub har ca. 2500 medlemmer på landsbasis og er en av de største raseklubber tilknyttet Norsk Kennel Klub. Som raseklubb arbeider vi for å ivareta vår rases egenskaper som en av verdens mest anvendbare hunder. Det er anvendbarheten vi legger vekt på, og som også gjør schäferhunden til den populære rasen den er i dag.

(se mer utførlig historikk som vedlegg 5)

Overordnet mål for rasen

Det overordnede mål for rasen er å sikre at Schäferhunden kjennetegnes ved å være en fysisk og mentalt sunn og allsidig brukshund, som samtidig er den ideelle familiehund. Gjennom dette skal den være det naturlige valg for alle som har bruk for en tjenestehund i

politi, militæret og tollvesen, samt innenfor sivile områder til bruk innenfor diverse brukshundprogrammer m.m.

Et av vår rases grunnlegger, Max vom Stephanitz, siste innspill til SV var:

“Schäferhundavl er brukshundavl. Er det ikke brukshundavl er det heller ikke schäferhundavl”.

Delmål:

1. Schäferhundens generelle sunnhetstilstand skal løpende forbedres.
2. Schäferhunden skal være kjent som en psykisk robust hund som kan tilpasse seg samfunnet omkring. En selvsikker, velbalansert, nysgjerrig og oppvakt hund med et tiltalende uttrykk og en karismatisk fremtoning skal være varemerket.
3. På eksteriørsiden skal de beste av våre schäferhunder kunne plassere seg høyt internasjonalt.
4. De beste av våre schäferhunder skal på brukshundprøver kunne hevde seg positivt internasjonalt. Dette skal oppnås via naturlige driftsanlegg, som viser seg med arbeidsglede, førbarhet, freidig fremtoning og utholdenhet. Dette skal prioriteres i avlsmaterialet.

Rasens populasjon

Populasjonsstørrelse

Hvis en tar utgangspunkt i antall registreringer i NKK i de siste 10- åra, har rasen vært gjenstand for en stor nedgang. I 1990 var antall registrerte schäferhunder 3.294 - 5 år senere ble det registrert 2.164. Dette antallet utgjorde 63,7 % av 1990-nivået. I 2012 var det registrert 1112 avkom, med andre ord en markant nedgang de siste årene. Vi registrerer at denne nedgangen også gjelder de fleste andre store raser.

Hvorfor vår rase er mindre populær kan trolig forklares med mange forhold, og et faktum her er at hundeeieren og samfunnet er i endring. Vi ser en dreining mot mindre raser, samt at vår rase som tidligere var det naturlige førstevalget dersom en skulle drive LP, tjenestehund eller brukshund ikke lenger er foretrukket i samme grad.

Gjennomsnittlig kullstørrelse

Vi har over de siste 10 årene registrert en stabil kullstørrelse på ca. 6 avkom pr kull.

Vi registrerer at i kull registrert utenfor klubben er kullstørrelsen markert lavere, jfr statistikk fra januar til november 2013, og antar at dette skyldes at ikke alle valper blir registrert i disse kullene.

Innavlsgrad

Vi har med dagens muligheter i DOG WEB kun anledning til å få beregnet innavlsgrad på de konkrete kull/kombinasjoner som blir/er foretatt. Innavlgrad totalt for rasen vil bli beregnet når de nødvendige verktøy/systemer for dette er på plass.

Bruk av avlsdyr

Matadoravl bør unngås. NKKs anbefaling er at en hund ikke bør ha flere avkom enn tilsvarende 5 % av antall registrerte hunder i rasepopulasjonen i en 5 års-periode, genetikere anbefaler 2% for store raser.

Vi anser ikke matadoravl som en relevant problemstilling for vår rase i dagens avlssituasjon. Dette ble vesentlig endret etter at vi fikk åpnet grensene og dermed lettere tilgang til avlspartnere utenfor våre grenser.

Innhenting av avlsmateriale fra andre land

Samarbeidet med andre land hva avlsmateriale angår, er dag vesentlig lettere. Det kjøpes inn vesentlig færre hannhunder for avl i Norge i dag enn før grensene ble åpnet, ettersom grensene er åpne reiser mange til Tyskland og foretar parringer. Slik blir det i dag en bedre spredning over flere tyske blodslinjer enn før grensene ble åpnet.

Det kjøpes i tillegg inn en del avlstisper fra utlandet og en betydelig mengde av brukshunder fra Sverige, Danmark og Tyskland.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Vårt mål er å få aksept for våre avlsstatutter for rasen som et minimums krav for rasen. Vi ønsker aksept for en innavlsgrad på maks (3-2), (2-3). Vi ønsker også å fokusere på hva som skal til for å øke populasjonen totalt sett.

Prioritering og strategi for å nå målene

Vi ønsker å få våre avlsstatutter akseptert av NKK for all avl innen vår rase. Vi er av den oppfatning at dette vil føre til bedre kontroll av avl på rasen og en bedre rase på sikt. Vi ønsker å få til et samarbeid med NKK på sikt med den hensikt å få deres datasystemer til å levere raseklubben rapporter for effektiv populasjonsstørrelse, innavlsgrad og andre relevante rapporter.

Helse

Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen

Ser vi på statistikk fra forsikringsselskapet Agria, er schäferhunden på gjennomsnittet når det gjelder sykdommer. Ettersom schäferhunden i stor grad er en arbeidende hund og helt klart den hunden som brukes mest i tjeneste (politi, forsvar, vaktsselskap, redningstjeneste og lavinehund) er det helt klart at dette medfører større risiko for skader. Gjennom de harde fysiske anstrengelsene som schäferhunden utsettes for, er det ikke til å unngå at rasen kan påvise en høyere skadefrekvens i statistikken enn andre raser.

Generelt sett så har vi en sunn rase. Statistikk fra forsikringsselskap fra 2013 viser at vår rase ikke kommer inn blant de 20 rasene med flest registrerte helseproblemer.

Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter

Nedenforstående lidelser er generelt ikke spesielt utbredt hos schäferhunden, men vi registrerer forekomster fra tid til annen. De eneste lidelser vi i dag har måltall for er HD og AD.

ENOSTOSE

Enostose er en spontant forekommende skjelettlidelse hos unge hunder. Sykdommen forekommer hyppigst på mellomstore og store hunderaser, og hannhunder får lidelsen ca. 4 ganger så hyppig som tisper. I Norge ses lidelsen hyppigst på schäferhund og leonberger. Enostose blir på folkemunne kalt "vekstsmærter". Noen sikker årsak til lidelsen kjenner en foreløpig ikke noe til. Hunden blir akutt halt uten at dette kan settes i sammenheng med skade. De fleste hundene med denne lidelsen er i aldersgruppen 6 måneder til 1 1/2 år. Hvorvidt lidelsen er arvelig betinget er foreløpig uvisst. Det er med sikkerhet kan si er at det foreligger en rasedisposisjon. Dette forhold gjør at en har mistanke om at det er en genetisk disposisjon for å utvikle denne sykdommen. Lidelsen er generelt ikke spesielt utbredt hos schäferhunden.

SPONDYLOSE og L7-S1

Spondylose er en rygglidelse som er karakterisert ved beinpåleiringer i enden av virvellegemene. Store hunder generelt og schäferhunden spesielt er disponert for spondylose i leddet mellom siste lendevirvel og første korsbeinvirvel. Karakteristiske symptomer er smerte ved strekking av lend og korsrygg, problemer med å reise seg, periodevis bakbeinshalthet, vansker med å holde på urin og avføring, delvis lammelse av halen samt ustøhet og subbende bakbeinsbevegelser. Schäferhunden har en del ryggproblemer med L7-S1. Dette er et problem som vi er klar over og som vi følger fortløpende. Vi sitter med en følelse at dette problemet er størst innenfor våre sportshunder. Diagnose stilles sikrest ved hjelp av røntgenologisk undersøkelse. Avkomsgransking indikerer at disposisjon for spondylose hos boxer er arvelig. For vår rase er det ikke gjort undersøkelser vedrørende arvbarehet og nedarving. Lidelsen er generelt ikke spesielt utbredt hos schäferhunden.

UTVIDET, SLAPP MATSTRUPE

Denne sykdommen opptrer ved at matstrupen i hele dens lengde, eller i sin nedre del, utvides slik at det oppstår en sekkignende utvidelse. Matstrupen mister dermed sin egenskap til aktivt å transportere føden ned til magesekken. Lidelsen opptrer relativt sjelden, men opptrer oftere etter enkelte hannhunder. Lidelsen kan dermed ramme enkelte valpekull meget sterkt. Symptomene er karakteristiske og merkes når valpene begynner å spise fast føde. Valpene kaster da opp maten umiddelbart etter at de har spist, og valper med alvorlige tilfeller av sykdommen avmagres ganske raskt. Lidelsen er generelt ikke spesielt utbredt hos schäferhunden.

MAGEUTVIDELSE / MAGEDREINING

Magedreining er et akutt og meget smertefullt sykdomskompleks hos hund som fortrinnsvis opptrer hos større hunderaser. Det er mange årsaker som sammen bidrar til utvikling av sykdommen. Magesekken utvides kraftig på grunn av opphopning av gass og for rester, og i mange tilfeller dreies den også om hundens lengdeakse. Forandringene er meget alvorlige og fører raskt til utvikling av sjokk og hundens død.

Hos hunder som overlever førstegangsbehandling er gjentakelsesfrekvensen høy. Forskjellige etterbehandlingsmetoder har vært forsøkt, hvor undersøkelser nå viser at fiksering av magesekken sannsynligvis vil føre til bedre behandlingsresultat.

SVIKT I BUKSPYTTKJERTELEN

Bukspyttkjertelsvikt er en vanlig årsak til fordøyelseslidelser hos flere hunderaser, men opptrer hyppigst hos schäferhund. Lidelsen skyldes i de fleste tilfeller en mangelfull produksjon av fordøyelsesenzymmer i bukspyttkjertelen. Dette gir en utilstrekkelig fordøyelse av tilførte næringsstoffer, med påfølgende løs, voluminøs avføring eventuelt diaré. Pasientene viser klassiske symptomer med blant annet avmagring til tross for glupende appetitt. Diagnosen kan stilles ved hjelp av en enkelt blodprøve.

Behandlingsprinsippet er for fordøyelse av fettfattig, oppbløtte for, ved hjelp av enzymtilskudd i foret minst 4 timer før forblendingen tilbys pasienten. Prognosen er vanligvis god ved korrekt behandling. Undersøkelser viser at det blant schäferhunder er en høyere forekomst av tilfeller hos hanhunder enn hos tisper. Genetiske studier indikerer en autosomal recessiv nedarving, men det kan imidlertid ikke helt utelukkes at arvegangen er dominant med ufullstendig pene trans.

ALLERGISKE HUDLIDELSER

Allergi betyr en overømfintlighet mot et eller annet allergen, f.eks. forstoffer, pollen, støv, midd, syntetiske fargestoffer, legemidler, parasitter, hormoner o.l. Når hunden kommer i kontakt med det stoffet den ikke tåler, oppstår symptomer på overømfintlighet.

Måten hunden reagerer på kan være alt fra livstruende til svært milde og forbigående reaksjoner. De to mest vanlige allergiformer er atopisk dermatitt og forallergi, som kan beskrives som følgende.

Atopi hos hund er en arvelig, IGE-betinget allergi. Eksempler på allergener som kan gi atopisk reaksjon er: Pollen, husstøv, midd, epitel fra mennesker og dyr o.l. Hos allergidisponerte individer vil allergener kunne påvirke organismens forsvarssystem på en slik måte at det dannes antistoffer som videre bekjemper en betennelsesprosess. Betennelsesprosessen som oppstår forårsaker ubehag for pasienten. Hvis den allergiske betennelsesprosessen oppstår i slimhinner, kan pasienten utvikle symptomer på allergisk astma, allergisk snue og allergisk øyebetennelse.

De kliniske symptomer er kløe. Kløen er lokalisert primært til hode, hals, armhuler og labber. Atopi og forallergi er unghundssykdommer og de fleste hunder som er arvelig disponert utvikler kliniske symptomer før 3- års alder.

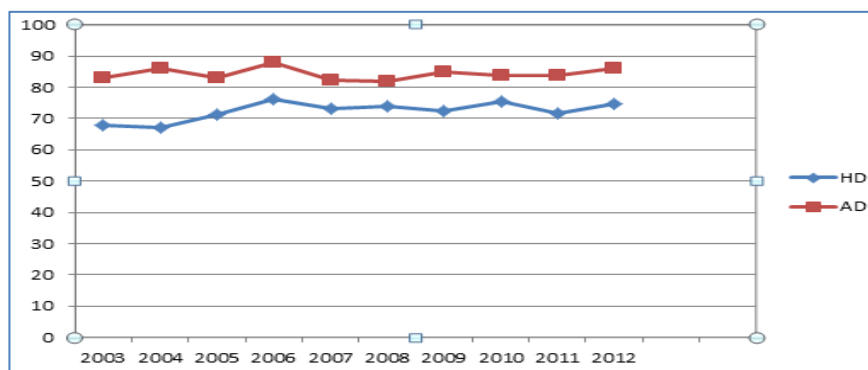
FORALLERGI

Ved denne type allergi er sannsynligvis flere immunologiske mekanismer involvert. Kløe er den mest vanlige reaksjonsmåten, men hunden behøver nødvendigvis ikke være påvirket. Symptomer fra mage/tarmkanalen kan også forekomme. Kløen som oppstår medfører hudinfeksjon og symptomene kan derfor variere fra et begrenset område med fuktig eksem til større infeksjøs hudpartier.

Diagnosen for allergi kan bare stilles ved å observere bedring når pasienten får en "allergenfri" diett i 3 uker.

HD/AD

Vi har som raseklubb fokusert på HD og AD over lengre tid. Vi har klart definerte krav til hva som tillates brukt i avl. Vi benytter nå også NKK sin HD indeks som et verktøy i vår avl. Vi registrerer at vi siden 1980 og frem til i dag har en rimelig stabil forekomst av AD og HD. Vi har ikke oversikt på status på hunder avlet utenfor raseklubben, kun totalt sett.

Tabell; NKK registrert HD og AD avlesning 2003-2012.

Forekomst av reproduksjonsproblemer

Det er ingen kjente reproduksjonsproblemer innen rasen. Parringsvansker, infertilitet og fødselsproblemer er små for rasen.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål.

Vi vil fortsette med fokus på ovenfor nevnte helseområder i den hensikt å fremme sunn avl innen vår rase.

Vi ønsker at alle schäferhunder som brukes i avl skal være avlskåret/avlsgodkjent ihht raseklubbens avlsstatutter.

Prioritering og strategi for å nå målene

Vi vil innen 2014/15 legge opp til å få startet en generell helseundersøkelse for vår rase i den hensikt å få kjennskap til eventuelle andre helseproblemer for vår rase.

Mentalitet og bruksegenskaper

Bruksprøver, avlskåring og mentaltester

Schäferhunden er en relativ ung rase, og har gjennom ca. 100 år utviklet seg fra å være en ren gjeterhund til å bli en allsidig nyttehund innen nesten alle bruksområder, under mottoet:

"Schäferhundavl er brukshundavl".

Vår rase har inntatt en dominerende rolle innen nesten alle brukshund- og mentalestområder. Som eksempel kan det nevnes at vi tidligere så at flere av våre hunder hadde problemer med skudd. Dette problemet fikk vi kontroll på gjennom bruk av karaktertest og innføring av krav om at alle avlsdyr skulle ha bestått denne.

Årsaken til at schäferhunden har beholdt og befestet sin stilling som ledende nyttehund er at rasens hjemland og andre lands samarbeidende raseklubber har arbeidet målbevisst med å videreutvikle eksteriøret og mentaliteten i avlsarbeid. I rasestandarden har det alltid ligget spesifikke krav til brukshundens egenskaper.

I våre avlskrav av 1978 og revidert sist i 1993 går det fram at klubben har det som en av sine hovedoppgaver å overvåke avl og oppdrett av schäferhunder. Gjennom dette arbeidet har klubben fremmet schäferhundens anvendelse som brukshund slik at den kan brukes i samfunnstjeneste i ettersøking og annet humanitært arbeid. Mot denne bakgrunnen er det innarbeidet relativt strenge mentale krav til i våre avlsstatutter for schäferhundavl.

All avl for vår rase krever at avlsdyret er avlskåret/avlsgodkjent.

Eksempel på mentaltester er,

- Funksjonsanalyse
- Ferdelsprøve (BH)
- Utholdenhetsprøve (AD)

Eksempel på bruksprøve er,

- IPO
- SL,RSP,RRP
- NKK kåringprøve (Brukshundkåring)
- NKKs Bruksprøveprogram
- Sporhund prøve (FH)

Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden

Rasestandarden sier følgende om bruks egenskaper og mentalitet:

Nervest, selvsikker, avbalansert (unntatt når provosert), frimodig, oppmerksom og lærenem. Må være modig, ha kamplyst og hardhet passende til en selskaps-, vakt-, beskyttelses-, tjeneste- og gjeterhund.

I vårt land er bruks- og tjenestehunder stort sett også familiehunder. Dermed vil alle schäferhunder måtte betegnes som familiehunder. I denne rollen fungerer vår rase godt på de fleste områder. Som polititjenestehund er schäferhunden i stor majoritet. Dens allsidighet og styrke i forskjellige miljø gjør den til en velegnet tjenestehund.

Rasen har over tid blitt betydelig mer sosial og tilpasset dagens samfunn.

Oversikt over snittskår for rasen ifbm. gjennomførte Funksjonsanalyser 2003- 2011.

RAS for Schäferhund.

Testår	Antall	Tilgjengelighet	Lekelyst	Sosial_kamp	Sosial_dominans	Jaktlyst	Byttegripende	Forsvarlyst	Funksjonsutv	Flukt_Angrep
2003	38	3,6	3,8	2,0	2,1	3,3	2,8	1,7	1,7	3,7
2004	39	3,7	3,4	1,9	1,5	3,0	2,5	1,4	1,5	3,9
2005	42	3,6	3,6	2,0	2,0	3,3	2,9	1,6	1,7	3,7
2006	57	3,6	3,6	2,1	1,9	3,1	2,5	1,5	1,5	4,1
2007	36	3,4	3,4	1,9	1,8	3,0	2,5	1,6	1,6	4,4
2008	54	3,7	3,5	2,1	1,9	3,3	2,9	1,6	1,6	3,7
2009	54	3,8	3,8	1,8	1,6	3,3	3,2	1,6	1,6	4,4
2010	71	3,6	3,1	1,9	1,6	3,1	2,7	1,5	1,5	4,3
2011	43	3,4	3,0	1,8	1,4	2,9	2,5	1,7	1,5	4,6
Testår	Antall	Avreaksjon	Konsentrasjon	Koordinering	Temperament	Mot	Skarphet	Skuddfasthet	Avbrutt	Skudd=0
2003	38	2,6	2,3	3,0	2,7	2,8	2,2	4,7	1,0	0,0
2004	39	2,7	2,6	3,0	2,7	2,6	2,0	4,4	2,0	0,0
2005	42	2,7	2,4	3,0	2,7	2,8	2,1	4,8	1,0	0,0
2006	57	2,7	2,4	2,9	2,6	2,6	2,1	4,5	4,0	0,0
2007	36	2,9	2,6	3,0	2,6	2,9	2,1	4,8	0,0	0,0
2008	54	2,6	2,5	3,2	2,8	2,9	2,2	4,3	4,0	1,0
2009	54	2,7	2,3	3,0	2,5	2,8	2,2	4,5	3,0	0,0
2010	71	2,5	2,2	2,9	2,4	2,6	2,1	4,4	5,0	1,0
2011	43	2,5	2,3	3,1	2,5	2,7	2,0	4,6	2,0	0,0

Statistikk fra funksjonsanalyser viser at rasen er rimelig stabil men har noe endring på:

- Lekelyst
- Sosial dominans
- Flukt/angrep

Antall testede hunder er meget lavt sett opp mot faktisk populasjon og vi er av den grunn usikre på om ovenfor stående statistikk er representativ for rasen

Atferd

Stor fokus på egenskaper som noen oppdrettere anser som en viktig bruksegenskap kan være problematisk for en vanlig hundeeier.

Vi registrerer i dag at det kan være noe problem med aggresjon/utagering mot andre hunder. Noe av dette problemet ser vi er miljøbetinget(lederskap). Denne type atferd blir grundig testet og eventuelt avdekket i ferdsselsprøven slik at disse ikke blir brukt i avl.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Schäferhundens mentalitet er god. Dette bekreftes gjennom utførte mentaltester på rasen. For å få et sikrere grunnlag til å vurdere situasjonen må vi arbeide for høyere deltagerprosent på testene.

Vi ønsker å øke antall hunder som fremstilles til mental og bruksprøver.

Vi har i dag god informasjon fra våre avlskåring. Vi ser derimot et forbedringspotensiale på informasjon fra prøver og tester som gjennomføres i NKKs regi. Informasjon fra disse testene er viktig for å kunne sette mål for rasen innen bruks og mentalitet.

Vi har i dag valgt Ferdssprøve(BH) og Funksjonsanalyse som mentaltestkrav. Vi mener disse testene er mer tilpasset dagens samfunn.

Vi ønsker å øke antall hunder som fremstilles til mentaltester og bruksprøver.

Prioritering og strategi for å nå målene

Vi ønsker å legge til rette for at vi får flere ekvipasjer til å gjennomføre mentaltester.

Eksteriør

Eksteriørbedømmelser

Sammenligner man dagens schäferhund med hvordan rasen så ut for 100 år siden har det vært en stor endring selv om rasestandarden er omtrent den samme. Dette har sammenheng med at eksteriørtrekk som virker fremmede på schäferhundens bevegelsesmønster slik det er beskrevet i rasestandarden, er blir fremhevet på utstillinger og derigjennom blitt prioritert i avl. Eksempel på dette er vinkling i bakpart hvor vi ser at man nå treffer tiltak for at utviklingen ikke skal gå for langt.

Rasens eksteriør er under konstant overvåkning hva utvikling gjelder. Historisk så har det vært fokusert på flere områder hvor en har sett at utviklingen ikke er gått i riktig retning. SV legger til enhver tid føringer på hva som må vektlegges spesielt, eksempler på dette har vært størrelse og bakbensvinkling. Norsk Schäferhund Klub følger anvisninger fra moderlandet og sine egne dersom en ser dette som nødvendig for vårt norske oppdrett. Vi benytter våre avlskåringene som underlag for å følge utviklingen og sette tiltak dersom en registrer utvikling på eksteriør som går i feil retning (som eksempel kan det nevnes lyse øyne).

Overdrevne eksteriørtrekk

Vår rase er nå satt på listen for hunder med spesiell fokus på eventuelle anatomiske overdrivelser. BSI- programmet (Breed Specific Instructions regarding exaggerations in pedigree dogs) har som målsetning å støtte og påvirke avl av rasehunder i bærekraftig retning, som ikke oppmuntrer til å overdrive rasetypiske trekk. BSI er tenkt brukt som et verktøy i tillegg til rasestandarden i den hensikt å sette fokus på risikoområder for rasen. Vi har som raseklubb i stor grad ivare tatt BSI sin hensikt for de som avler under vårt regelverk, via vårt kåringsystem

Vi er som forvalter av vår rase ikke av den oppfatning at vår rase har store problemer med eksteriørmessige overdrivelser, men registrerer at vi fra tid til annen ser individer som har anatomiske overdrivelser. Det er for oss viktig å jobbe for at alle individer som benyttes i avl skal gjennom vårt avlskårings system slik at hunder med overdrivelser kan bli filtrert ut for eventuell fremtidig avl. .

Vi må ha fokus på dette temaet via vårt kåringsprogram og konstant evaluere om det er behov for å iverksette nødvendige tiltak.

Vi har som raseklubb i dag ikke kontroll på all den avl som foregår utenfor klubben og dens avlsprogram og direkte under NKK sitt regelverk.

Litt typisk for rasen er at den ofte trenger tid for å endelig sette seg hva fasthet angår. Individuer som i ung alder viser seg noe løse sett for- og bakfra er nesten uten unntak faste i voksenalder.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Vi vil fortsette med å overvåke vår avl via våre avlskåringene, og vi vil revidere vår avlsplan (nå RAS) kontinuerlig basert på observasjoner og konklusjoner fra disse kåringene.

På lang sikt er det et klart ønske om at all avl for vår rase skal skje i henhold til rasekubbens avlsprogram.

Prioritering og strategi for å nå målene

Det ligger mye ansvar hos raseklubben, NKK, SV, oppdretterne og dommerstanden i det å ivareta vår rase med tanke på å fremme typeriktige, fysisk og psykisk sunne og funksjonelle hunder. Ansvar ligger i like stor grad i å bevare, alltid med en søken etter å konsolidere det gode og eliminere det uønskede.

Vi ønsker at all avl for rasen skal gå via etablert system for avlskåringene. Kun gjennom denne modellen vil vi få til et velfungerende rettferdig system som kan eliminere de individene og overdrevne eksteriørtrekkene som ikke egner seg i avlen, og ta vare på de som er i henhold til vår etablerte rasestandard.

Oppsummering

Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål

Avl og oppdrett av rasehunder er et viktig fundament i Norsk Kennel Klubbs virksomhet. NKK sin formålsparagraf (§2, 2.ledd) lyder: *NKK har til formål å bidra til å fremme utviklingen av de enkelte hunderaser, av fysisk og psykisk sunne hunder, typeriktige, funksjonelle og sosialt veltilpassede hunder.*

Det ligger mye ansvar hos oppdretterne og dommerstanden i det å ivareta vår rase med tanke på å fremme typeriktige, fysisk og psykisk sunne og funksjonelle hunder. Ansvar ligger i like stor grad i å bevare, alltid med en søken etter å konsolidere det gode og eliminere det uønskede.

Schäferhundoppdrettere skal ha mulighet for å planlegge deres avlsarbeid, derfor er det nødvendig at dette dokumentet er kjent for dem og dommerstanden.

Målgruppe:

Målgruppen er oppdrettere, eksteriørdommere og bruksprøvedommere.

Forutsetninger:

Utgangspunktet for planen er schäferhundens standard, beskrevet av FCI's standardkomité.

Til tross for at planen skal være gjeldende i en femårsperiode, kan særlige forhold påvirke at planen må justeres/ændres.

Planen bygger på fire hovedpunkter, hvor alle er like viktige. Disse er:

- sunnhet
- mentalitet/vesen
- eksteriør
- naturlige driftsanlegg.

Overordnet mål:

Sikre at schäferhunden er kjent som en fysisk og mentalt sunn, levedyktig og allsidig brukshund, som samtidig er den ideelle familiehunden. Gjennom dette skal den være det naturlige valg for alle som har bruk for en tjenestehund i politi, militær- og tollvesen, samt innenfor sivile områder til bruk innenfor diverse brukshundprogrammer m.m.

Delmål:

1. Schäferhundens generelle sunnhetstilstand skal løpende forbedres.
2. Schäferhunden skal være kjent som en psykisk robust hund som kan tilpasse seg det omgivende samfunn. En selvsikker, velbalansert, nysgjerrig og oppvakt hund med et tiltalende uttrykk og en karismatisk fremtoning skal være varemerket.
3. På eksteriørsiden skal de beste av våre schäferhunder kunne plassere seg høyt internasjonalt.
4. De beste av våre schäferhunder skal på brukshundprøver kunne hevde seg positivt internasjonalt.
Dette skal oppnås via naturlige driftsanlegg, som viser seg med arbeidsglede, førbarhet, freidig fremtoning og utholdenhet. Dette skal prioriteres i avlsmaterialet.

Måloppfyllelse:

1. Det utarbeides en sunnhetsplan, som løpende justeres i forhold til oppnådde resultater. Nødvendig statistisk materiale bearbeides for å sikre fremgang gjennom utvelgelse av avlsmateriale med de ønskede egenskapene.
2. På utstillinger, brukshund prøver og avlskåring skal den selvsikre, oppvakte og uttrykksfulle hunden prioriteres. Hunder som viser store mangler på dette område, kan ikke oppnå topplasseringer.

3. Kun ved utvelgelse av det beste avlsmaterialet kan vi være i stand til å hevde oss internasjonalt. Et tett å samarbeide med SV, som er raseansvarlig overfor FCI's standardkomité, er nødvendig for å harmonisere prioriteringene.
4. Ved prøver, konkurranser og avlskåring skal hundens naturlige driftsanlegg og indre ro prioriteres høyt. Bruksprøvedommere og kåringsdommere skal vurdere dette og i videste mulig omfang nedtone verdien av de tillærte egenskapene. Den arbeidsglade, selvsikre hunden skal prioriteres, og hunder som ikke besitter disse egenskapene skal ikke kunne oppnå topplasseringer. Også her er det viktig med tett samarbeid med SV for å harmonisere retningslinjene.

Gjennomføring:

For å oppnå målet, er vi nødt til å bruke bl.a.:

- Dommermøter
- Oppdrettermøter
- Utstillinger
- Plan for videre arbeid Norsk Vinnerutstilling
- Brukshundprøver
- Norgesmesterskap i bruks
- Avlskåring
- Utdanning av avlskåningsdommere i Norge
- Utdanning av bruksprøvedommere
- Utdanning av instruktører og figuranter
- Generelt heve kompetansen for hele medlemsmassen
-

Konkrete tiltak:

Det vil i perioden bli lagt vekt på følgende:

En verdifull avstamning:

- Tispelinjer som har vist avlspotensiale
- Hannhunder med stor gjennomslagskraft
- Avkom etter avlsinteressante kombinasjoner
- Kvaliteten hos halv- og helsøsken

Et tiltalende fremtonings preg, herunder:

- En fri og freidig oppførsel
- Oppvakt, livlig og vennlig uttrykk

- Korrekt ørestilling
- Mørke øyne

Et korrekt fundament, dvs. oppbygning av skjelettet, herunder:

- Korrekt størrelse (hannhunder inntil 65 cm, tisper inntil 60 cm)
- Korrekt lengde på løpsknokler
- Korrekt mellomfot og haser
- Korrekte vinkler foran og bak
- Korrekt over linje
- Korrekt underbryst

Et korrekt bevegelsessystem:

- Parallelt med god lengde
- Fasthet
- Fritt fremsteg
- Korrekt kraftoverførsel

Høy yteevne, herunder:

- Arbeidsglede
- Utholdenhet
- Selvsikkerhet
- Indre ro
- Førbarhet

Det vil fra hund til hund være et spørsmål om å vurdere positive og negative egenskaper. Det vil derfor ikke fra den ene dagen til den andre bli slått hardt ned på feil innenfor de forskjellige kategorier.

Helse:

Vi vil i denne perioden fokusere på sunnheten hos schäferhunden, den består av mer enn HD/AA. For å gi informasjon om helsetilstanden, er vi avhengige av opplysninger fra oppdretterne og den enkelte hundeeier. Vi vil innen 2014/15 legge opp til å få startet en generell helseundersøkelse for vår rase i den hensikt å få bedre kjennskap til eventuelle helseproblemer for vår rase.

Vi ønsker at alle schäferhunder som brukes i avl skal være avlskåret ihht raseklubbens avlsstatuetter.

Plan for videre arbeid klubben

Det ligger mye ansvar hos NKK, SV, raseklubben, oppdretterne og dommerstanden i det å ivareta vår rase med tanke på å fremme typeriktige, fysisk og psykisk sunne og funksjonelle

hunder. Ansvarer ligger i like stor grad i å bevare, alltid med en søken etter å konsolidere det gode og eliminere det uønskede.

Avlskåring er rasens viktigste virkemiddel for å påvirke rasens utvikling i positiv retning. Kåringsbeskrivelser gir oss et helt annet grunnlag for den enkelte oppdretter til valg av avlspartner under forutsetning av at disse også er kåret. Videre vil avlskåring av et stort antall hunder også gi et annet utgangspunkt til å følge utviklingen basert på korrekte statistikker og kåringsbøker og som vil åpne for at vi som raseklubb kan treffe nødvendige *tiltak*.

Norsk Schäferhund Klubs klare mål er at våre avlskrav skal være krav for registrering og avl for vår rase, Schäferhunden.

Vedlegg;

- **Vedlegg 1; Statutter for avl**
- **Vedlegg 2; Regelverk avlskåring**
- **Vedlegg 3; Skjema for Avlskåring**
- **Vedlegg 4; Rasestander**
- **Vedlegg 5, Rasens historie**

Vedlegg 1;

Statutter for avl.

STATUTTER FOR AVL I NORSK SCHÄFERHUND KLUB

REV. 1 – 31.01.2013

Kap. 1 KRAV TIL AVLSDYRET

§1-1. KRAV TIL KÅRINGER

- Alle hunder må før de anvendes i avl være avlskåret i samsvar med Tysk avlskåring i et av WUSV's medlemsland, eller avlskåret/avlsgodkjent iht NSchK's norske avlskåring.

§1-2. ALDERSGRENSER

- -Tispe som skal anvendes i avl må ikke pares før fylte 18 måneder.
- Hannhund som skal anvendes i avl må være fylt 2 år.

§1-3 INNAVL

- Innavl sterkere enn 2-3 eller 3-2 er ikke tillatt. Dette gjelder også innavl på individenes hel-/halvsøsken.

§1-4 HD-INDEKS FRA NKK

- Dersom begge foreldrene i en kombinasjon har fått tildelt HD-indeks fra NKK skal denne benyttes.
- Total indeks for kombinasjonen må være minimum 200.
- Det kan kun benyttes hunder med HD A-B-C

§1-5. MANGLENDE HD-INDEKS

Følgende gjelder hvor det ikke er tildelt HD-indeks til ett eller begge foreldredyr.

- Hunder med HD grad C kan kun pares med hunder grad A eller B.

§1-6. AA STATUS

- Hunder med AA svak grad kan kun pares med hunder som er fri AA.

Kap. 2 KRAV TIL OPPDRETTER/TISPEIER/HANNHUNDEIER

§2-1. REGISTRERING AV VALPER

- Oppdretter er forpliktet til å registrere alle valper i Norsk Kennel Klubbs stambokregister før valpene er 3 måneder gamle.

§2-2. LEVERING AV VALPER

- Laveste alder for valp ved levering er 7 uker.

§2-3 HANNHUND OG TISPEIERS FORPLIKTELSER

- Alle tispeiere og hannhundeier er gjensidig forpliktet til å sjekke at parringspartner oppfyller våre krav til avl.

§2-4. OPPDRETTERS FORPLIKTELSER

§2-4-1 Oppdretter er forpliktet til å melde skriftlig fra til NSchK's sekretariat senest 14 dager etter paring, og senest 14 dager etter fødsel.

- Det skal til enhver tid benyttes fastlagte skjemaer, og meldingen skal skje elektronisk

§2-4-2 Oppdretter plikter å gi avlskontakten eller annen representant fra NSchK anledning til å inspisere valpekull før levering. Dette iht. beskrivelser i avlskontaktens arbeidsområde.

§2-4-3. Oppdretter er forpliktet til å følge NKKs etiske retningslinjer for hundeavl.

§2-4-4. Oppdretter skal opptre utad slik at de ikke skader NSchKs renommé.

Kap. 3 IMPORT/BRUK AV HUND OG HUNDER I UTlandet

§3-1 IMPORTERTE OG UTENLANDSKEIDE HUNDER SOM SKAL STÅ TIL AVL I NORGE

- Før hunden kan anvendes til avl, skal dokumentasjon på at den tilfredsstiller våre avlskriterier sendes NSchKs sekretariat.

Den som disponerer hunden er ansvarlig for å sende inn flg.:

- Kopi av stamtavle
- Kåringspapirer
- Utdannelsesbevis
- Annen nødvendig dokumentasjon. Dette sendes sekretariatet.

- Når samtlige papirer er innsendt, kontrollert og funnet i orden vil sekretariatet utstede et godkjennelsesbevis.

- Først når dette foreligger kan hunden anvendes i avl.

§3-2 IMPORTERTE DREKTIGE TISPER

- Papirer på importerte drektige tisper skal sendes inn senest 8 dager etter ankomst til Norge

§3-2 TILBAKEFØRTE HUNDER

- Før tilbakeført hund kan anvendes til avl skal dokumentasjon; på at den er utdannet, har fullført og bestått offisielle prøver, sendes NSchKs sekretariat.

- Den som disponerer hunden er ansvarlig for å sende inn dokumentasjon på:

- Prøvested
- Dommer
- Arrangør

RAS for Schäferhund.

- Kopi av prøveresultatene
 - Har hunden fullført kåring, skal kopi av denne sendes inn.
- Når samtlige papirer er innsendt, kontrollert og funnet i orden, vil sekretariatet utstede et godkjennelsesbevis. Først når dette foreligger kan hunden brukes i avl.

§3-2-1 Gjelder dette drektig tisper, skal papirene sendes inn senest 8 dager etter ankomst Norge.

§3-3 HANNHUNDER SOM STÅR I UTLANDET

- Hannhunder, som står i utlandet og som brukes på norsk eide tisper, må være kåret i samsvar med Tysk kåring.

§3-3-1 Oppdrettere som benytter utenlandsk hund er pliktig til å sjekke om hunden er benyttet tidligere av andre oppdrettere. Hvis ikke påhviler det en plikt om å sende inn kopier av kåringspapirer til NSchKs sekretariat

§3-4 UTENLANDSK EIDE TISPER

- Utenlandskeide tisper som brukes på norsk eide hannhunder må oppfylle hjemlandets krav til avl.

Kap. 4 BRUDD PÅ STATUTTENE

§4-1 FORPLIKTELSE

- Alle som melder seg inn i NSchK aksepterer disse statuttene og forplikter seg til å følge dem.

§4-2 BRUDD IHT Kap 1 og Kap 2.

- Brudd iht. disse kapitler vil medføre disiplinære sanksjoner fra Hovedstyret

§4-3 BRUDD IHT Kap 3

- Brudd på dette medfører at parringen ikke kan godkjennes iht. våre statutter og kullene kan ikke innføres i NSchKs base for

”Melding om parring” eller ”Melding om fødsler”.

Vedlegg 2; Regelverk avlskåring

Generelle regler for Avlskåring

Alminnelige bestemmelser

1. SV (Schäferhund verein) som er anerkjent av FCI og VDH (Verein für das deutsche Hundewesen) er rasens grunnlegger og således ansvarlig for rasens standard og de generelle bestemmelser for denne.
2. Sv's kåringsforskrift tjener til fremme av den planmessige avlen av schäferhunder og regulerer hele kåringsvesenets arbeidsmetoder.
3. NSchK er samarbeidende med NKK og medlem av WUSV.
4. NSchK er ansvarlig for å ivareta rasens utvikling i Norge.
5. Disse kåringsforskrifter er derfor en del av N.Sch.K's vedtekter og bindende/forpliktende for alle foreningens medlemmer.
6. Kåringsforskriftenes hensikt er å finne et utvalg av avlsdyr som i sitt vesen, arbeidsevne og anatomiske oppbygning i særlig grad viser seg egnet til å fremme og bevare rasen.
7. Regler som er særegne for Tysk kåring i Norge, justeres samtidig som det skjer endringer i Tyskland. Regler for Norsk Avlskåring reguleres når HS/ HAR finner det formålstjenlig.
8. Hund skal være tydelig ID merket. Enten ved lesbar tatovering i øret, eller ved standardisert microchips.

NSchK kåringsansvarlig

1. Kåringsansvarlig lager den årlige kåringsplanen (tidspunkt, frister, arrangerende avdelinger, fungerende kåringsdommere, kåringsdistrikt o.s.v.).
2. Kåringsansvarlig registrerer alle kåringsberetningene, den formelle riktigheten kontrolleres og beretningen dokumenteres.

Kåringsdommere

1. Til gjennomføring av kåringer utnevner NSchK erfarne utstillingsdommere til kåringsdommere (han/hun skal kun være autorisert for schäferhund)..
2. En kåringsdommer er medlem av Norsk Schäferhund Klub.
3. Han/hun har praktisert som eksteriørdommer i minimum 3 år og har gjennomgått avlskåringseminar tilrettelagt av Hovedavlsrådet.

4. Kåringsdommere for Tysk kåring utdannes separat og i samarbeid med SV.
5. Kåringsdommerne har ingen krav på å kunne dømme kåringer hvert år.

Kåringsdistrikt - kompetanse

1. Hovedstyret eller HAR delegerer til avdelingene å arrangere regionale eller stedlige kåringer.

Kåringstid

1. Kåring kan arrangeres hele året.
2. Det er kun tillatt å fremstille en hund for kåring én gang pr. år.
3. Tysk kåring kan kun gjennomføres utendørs. Det kreves derfor at det er snø- og isfritt underlag for mot og kampdriftsprøve, samt gangverksprøven.
4. Prøvene i Tysk kåring skal utføres på gress.

Rettspørsmål

1. Eier(e) av hunden som skal kåres må være medlem i NSchK. Ved opphør av medlemskap vil kåringen ikke lenger være gyldig.
2. Ut fra terminlisten kan en finne det rette kåringssted for hunden. Kåringen skal fortrinnsvis skje innenfor eierens region. Er det flere eiere, skal hundens bosted være retningsgivende.
3. Hunder, som eies av personer som har registreringsperre eller aktivitetssperre, kan ikke fremstilles til kåring verken av eier eller av en annen person.
4. Bedømmelsen til den fungerende kåringsdommer er endelig og kan ikke påklages.
5. Ved kåring eller avkåring av en hund gis det ingen adgang til fordringer fra de impliserte/deleierne eller utenforstående.
6. Ethvert krav om skadeserstatning fra de impliserte (eierne) eller utenforstående p.g.a. en kåring - eller avkåningsbeslutning er uttrykkelig utelukket.
7. Hundens eier er ansvarlig for enhver skade som hunden måtte forvolde under kåringen.

Kåringsleder.

1. Kåringsleder oppnevnes av avdelingen.
2. Kåringslederens plikter
3. Kontrollere at korrekt utfylt påmeldingsskjema er innkommet i rett tid.
4. Kontroll av dokumentene med henblikk på fullstendighet og riktighet.
5. Informasjon til dommer i forkant av antall og hvilke hunder som er påmeldt.
6. Levering av de kontrollerte papirene for hver enkelt hund til dommeren før kåringsstart. Herunder at alle originale papirer er fremlagt ved kåring.

7. Fastslå NSchK - medlemskap.

Kåringsbevis og kåringsbok (Offentliggjørelse)

1. NSchK' HAR utsteder et gebyrpliktig kåringsbevis til den kårede hunden.
2. Dette sendes eieren noen uker etter kåringen.
3. Likeledes tilsendes eieren av ikke kårede hunder melding om kåringsresultatet.
4. Grunnen til den manglende kåringen skal påføres det originale registreringsbevis.
5. Kåringsansvarlig skriver ut kåringsbevis og offentliggjør alle kåringsresultater fortløpende i "Schäerhunden".

Avdelingens ansvar

1. Stor treningsplass med passende husvære og sanitæranlegg.
2. Utdannede/opplærte medhjelpere i tilstrekkelig antall.
3. Skriver/sekretariat som behersker bruk av datamaskin.
4. Tilgang på Windows basert datamaskin

Utstyr/materiell

1. Tilholdssted for dommer og skriver.
2. Tilstrekkelig stor ring.
3. Leser for elektronisk ID-merking.
4. Høytaleranlegg.
5. SV- kåringsmål/målestav
6. Målebånd
7. Vekt
8. To startpistoler (6mm) med tilstrekkelig antall skudd.
9. Startnummer til deltagerne.

Påmelding til kåring

1. Påmelding til kåring skal foreligge skriftlig på gjeldende skjema hos den aktuelle kåringslederen senest 7 dager før kåringsdagen. Senest på kåringsdagen skal følgende papirer fremlegges
2. Originalt Registreringsbevis fremvises.
3. Original dokumentasjon på HD/AA resultater.
4. Bedømmelses- og premieringshefte. (dokumentasjon på prøver/utstillinger)
5. Ved gjenkåring, originalt kåringsbevis.

6. Importerte hunder bør før de fremstilles til kåring, være omregistrert til NKK, med kjent både HD og AA resultat.
7. Dokumentasjon på øvrige nevnte forutsetninger under punkt 3.
8. Senest på kåringsdagen skal følgende kopier innleveres. Riktighet kan attesteres av Kåringsleder.
9. Kopi av Registreringsbevis
10. Kopi av dokumentasjon på HD/AA resultater.
11. Kopi av aktuelle prøveresultater
12. Ved gjenkåring skal originalt Kårings sertifikat innlevere.
13. Det er kun tillatt å kåre inntil 50 hunder på en kåringsdag. Er det påmeldt flere hunder er det tydelig foreskrevet en (en halv) kåringsdag i tillegg, på samme helg.

Regler for Norsk Avlskåring (Oppdatert 2012)

1. Forutsetninger for kåringsdeltagelse

1. Angående hundene

1. Tillatt å kåre er kun tyske schäferhunder som er registrert i NKK eller andre samarbeidende klubber.
2. Alder ved kåringsstidspunkt.
 1. -Hannhund: minimum 20 måneder.
 2. Tispe: minimum 16 måneder.
3. Andre krav:
 1. HD-status inntil grad C (svak grad).
 2. AA-status inntil svak grad.
4. Dokumentasjon på utstillingspremiering minimum "G" fra spesialutstilling eller 2. premie fra offisiell utstilling dømt av SV eller FCI godkjent dommer.

For hunder utstilt etter 1.1.2011, gjelder premiegraden "Good" som minimumskriterier for å gjennomføre Avlskåringen.

5. Alle dokumentasjoner på oppfylling av overnevnte kriterier må medbringes i original form og forevises kårings leder/dommer på prøvedagen.
6. Hunden skal ha bestått ferdselsprøve eller Funksjonsanalyse.
7. Hunden skal være ID-merket.

8. Syke hunder kan ikke framstilles til bedømmelse.
9. Løpske tisper kan delta, men eier/fører skal ved ankomst melde fra om dette til kåringslederen som regulerer deltagelsen.

2. Angående Dommerne

1. Kåringen bedømmes av en dommer.

3. Kåringen

1. Vesenstest

1. Dommeren gjennomfører en vesenstest av hver hund. Kontroll av hundens vesen skal skje gjennom hele kåringen. Hunden skal i henhold til standard opptre sikkert, dvs. utvungen, tilgjengelig, selvsikker, nervefast og godmodig/veloppdragen.

2. Skuddprøve

1. Fra en avstand på minst 15 skritt skal det avfyres minst 2 skudd med en startpistol (6mm).
2. Hunden skal føres stående i slakk line og forholde seg likegyldig.

4. AVLSKÅRING

1. Avlskåring. AKKL

Avlskåring er høyeste avlskvalifikasjon. I denne klassen kommer hunder som: i anatomisk oppbygning ligger tett opp til standarden, er selvsikker og nervefast. er utdannet; SchH-/ IPO I eller tilsvarende R Sp/ R Rp I eller tilsvarende SL1 eller tilsvarende SP H I /SP H II opprykk til klasse C etter NKKs Bruksprøveprogram inkl. BH, bestått NKK kåringsprøve inkl. BH, godkjent polititjenestehund godkjent tjenestehund for politi eller forsvar godkjent Redningshund klasse A har korrekt bitt og fulltallig tannsett. Dobbelt P1 er tillatt HD-status: Til og med svak grad (A,B,C) AA status: Til og med svak grad

Kåret blir også hunder som: har små innskrenkninger i anatomiske oppbygning. har over- eller understørrelse med inntil 1 cm. har følgende tann-/bittfeil: minus en eller to P1 eller minus en P1 og en fortann eller minus en P2 eller er tangbitt. har HD-status: Til og med svak grad (A,B,C) AA-status: Til og med svak grad

5. Avlsgodkjent.

I denne klassen kommer hunder som mangler bruksmeritter men ellers innehar samme kriterier som AKKL. Innenfor kåringsåret samt påfølgende år, kan hunden automatisk oppgraderes til Akkl, ved fremleggelse av dokumentasjon på gyldig utdanning. Avlsgodkjent kan tildeles hunder som mangler utdanning i henhold til pkt og har bestått Ferdsselsprøve (BH) eller Funksjonsanalyse. Tilfredsstillende øvrige krav i henhold til pkt.

K-test gjelder som grunnlag for Avlsgodkjenning frem til 1.1.2008. De hunder som blir Avlsgodkjent i

2007 med K-test som grunnlag, kan ikke oppgraderes uten at de har tatt utdanning i henhold til gjeldende regler.

6. Ikke egnet til kåring.

1. Hunder som ikke tilfredsstiller kravene kan ikke avl kåres / avl godkjennes. Disse registreres som "Ikke egnet for avl".

7. Tilbakekalling av godkjenning til avl.

1. **Tidligere godkjent hunder kan sperres for avl dersom;**
2. hannhund med 10 parringer eller mer enn 30 avkom har mindre enn 65 % Fri HD/AA.
3. Hunden viser tydelig vesensmangler ved prøver og tester.
4. Hunden markerer seg som nedarver av andre sykelige defekter.
5. Hunden utvikler uønsket atferd.
6. HAR kan dessuten når særlige grunner tilsier det, sperre en hund for avl for kortere eller lengre tidsrom.
7. NschK eller HAR eller dens medlemmer kan ikke stilles til ansvar for eventuell avkåring av hund med bakgrunn av overnevnte forhold. Avgjørelse etter dette punkt, kan ankes inn for Hovedstyret

8. Mentalitet.

1. Hunden skal under hele kåringen vise den selvsikkerhet og mentalitet som standarden beskriver.

9. Måling

1. Kåringsdommer foretar måling av mankehøyde, brystdybde og brystomkrets.

10. Bedømmelse i stand og bevegelse.

1. Gjennom denne fremvisning fremsetter kåringsdommer sin kåringsbeskrivelse.
2. Hunden skal under denne fremvisning være minst mulig påvirket av hjelpere.

11. Beskrivelse og dokumenter.

1. Etter avsluttet kåring av hver hund, gir kåringsdommer en åpen beskrivelse.
2. Bevis på gjennomført kåring utstedes av kåringsdommer.

12. Forbedring av kåring/godkjenning.

1. Eier av hund som er kåret (inkl. avlsgodkjenning) har mulighet til å framstille hunden til kåringsforbedring for samme kåringsdommer, men tidligst det påfølgende år. Et unntak fra dette er kun tillatt etter samtykke fra kåringsdommer som har truffet beslutning om forbedring. Dersom tidligere kåringsdommer godkjenner det kan hunden fremstilles for ny kåringsdommer.

2. Ønsket om kåringsforbedring er på begge områder (kåring/godkjenning) kun mulig en gang.

13. Avkåring.

Hund Kåret eller avlsgodkjent kan av kåringsdommer miste sin status, dersom den, i et forsøk på å forbedre sin status, ikke lenger er kvalifisert til kåring/godkjenning.

Kåringen avsluttes/ugyldiggjøres ved salg av hunden til et ikke-medlem så sant denne ikke i løpet av tre måneder blir medlem i NSchK.

Vedlegg 3;

Skjema for Avlskåring/beskrivelse.

Avlskåningsbeskrivelse					
Hund:	Navn:				
	Kjønn: ☐	Født:	Funk.analyse ☐	Id-nr:	
	Br.Kåret: ☐	HD:	AA:	K/BH testet ☐	Reg.nr:
	Innavl:				
Foreldre:	Far:			Reg.nr:	
	Mor:			Reg.nr:	
Oppdretter:	Navn:				
	Adresse:				
	Postnr:	Sted:			
Eier:	Navn:				
	Adresse:				
	Postnr:	Sted:			
Bedømmelse av tilstand					
A-Beskrivelse					
B-Farger,tegninger,pigment					
C-Spesielle Bygningsmessige fordeler /mangler					
D-Råd for anvendelse i Avl:					
Avlskåret i Akkl: ☐ Avlsgodkjent ☐					
Arrangør: NschK avd					
Sted			Kåningsdato: / 200		
Underskrift kåringsdommer					
Dersom hunden tilfredsstillter gjeldende krav til bruksmeriter innen 1 -ett år, kan den automatsik oppgradres til Akkl ☐					

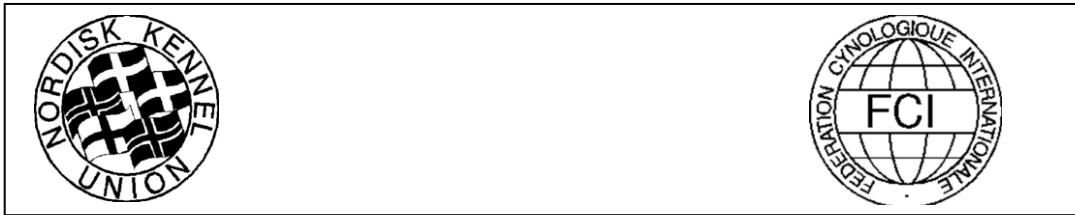
Skjema for Avlskåningsbeskrivelse.

Reg.nr		II. Vesen/Nervik.		Hode		Underkjeve		Hale		Front		Poter	
I. Generelt		Sikker/naturlig		Meget godt		Kraftig		Kor ansatt/riktig lengde		Korrek		Korrette	
Hundens mål		Temperamentfull		Godt		Middels kraftig		Høy ansatt		Ikke helt korrekt		Lange	
Markkøyde:		Oppmerksom		Lett		Lang		Lang		Buete underamar		Flate	
Brystrykde:		Apatisk		Smalt		Utilstrekkelig		Kort		Smal		Sprikende	
Brystrykrets:		Usikker		Manglende stopp				Halekrok		Tåvid			
Harlag		Overtempert		Meget markert stopp		Lepper		Oppullet		Fransk		IV. Bed-i-bevegelse	
Korrek						Korrek		Brukket		Brystrykforhold		Parallele	
Kort		III. Bed-i-stand		Uttrykk		Leppefold				Korrek		Marktrange	
Rikelig		Størrelse		Livlig		Markert leppefold		Skulderlengde		Korrek		Bred gange	
Langhår		Meget stor		Edelt				Korrek		Tønerformet		Kulhasel	
Stri		Stor		Tillitsfullt		Korrek		Noe kort		Flatbittet		Hasetang	
Bølget		Middels		Urolig		Lang		Kort		Dyp		Hasetang	
Krøllet		Liten		Apatisk		Kort		Skulderleie		Forbryst		Fasthet i haser	
Apert		Knokler/benstamme		Uedelt		Hjortehals		Korrek		Korrek		Faste	
Pigment		Kraftig		Øyne		Rikelig halshud		Noe steil		Tilstrekkelig		Løse	
Meget godt		Middels kraftig		Mandelformede		Korrek		Noe steil		Utilstrekkelig		Skrifitt forfra	
Godt		Spinkel		Runde		Manke		Steil		Utilstrekkelig		Parallele	
Tilstrekkelig		Konstusjon		Ustående		Korrek		Overarmens lengde		Korrek		Marktrange	
Avbleket		Tørr og stram		Øyenfarge		God		Korrek		Kort		Bred gange	
Testikler		Løs		Mørke		For markert		Kort		Fasthet i forpart		Løs	
Normale		Kjønnspreg		Tilstrekkelig mørke		Flat		Overarmens leie		Meget god		Albuert	
Små		Meget godt		Litt lyse		Rygg		Korrek		God		Faste	
Ujevn størrelse		Godt		Lyse		Fast		Noe steil		Løs		Utsvingende	
Myke		Utilstrekkelig		Gule		Etergivende		Steil		Albuertslutning		Trav	
Bit		Type		Slikkende		Lend		Fasthet i mellomh.		Meget god		Meget forvinnende	
Korrek		Meget godt		Ører		Muskuløs		Korrek		Korrek		Jordvinnende	
Trangt bitt		Godt		Korrette		Velvet		Steil		God		Bundet	
Tang bitt		Kroppforhold		Bløte		Etergivende		Etergivende		Utsvingende		Il-trav	
Overbitt		Harmonisk		Klippører		Krysslengde		Knevinke		Korrek		Passgang	
Underbitt		Langstrakt		Hengjører		God lengde		Korrek		Meget god		Framsleg	
Jevnt bitt		Kvadratisk		Skrått innoverslitt		Noe kort		Dyp		God		Meget godt	
Tenner		Tung		Bredt ansatte		Kort		Krapp		Løs		Godt	
Regelmessige		Dypslitt		Tett ansatte		Kryssløse		Overvinklet		Haser		Kort	
Uregelmessige		Høyslitt		Overkjeve		Godt leie		Hasewinkel		Faste		Bundet	
Kraftige		Muskulatur		Kraftig		Flat		Korrek		Løse		Paraderende	
Små		Kraftig		Middels kraftig		Lett avfallende		Åpen		Klør		Fraspark	
Misfarget		Tilstrekkelig		Smal		Starkt avfallende		Overvinklet		Mørke		Meget godt	
Silasje		Muskelfattig		Lang				Krapp		Mellomfargede		Godt	
		Tannfell:		Utilstrekkelig						Lyse		Bundet	
												Kraftløst	

Vedlegg 4;

RAS for Schäferhund.

Rasestandarden

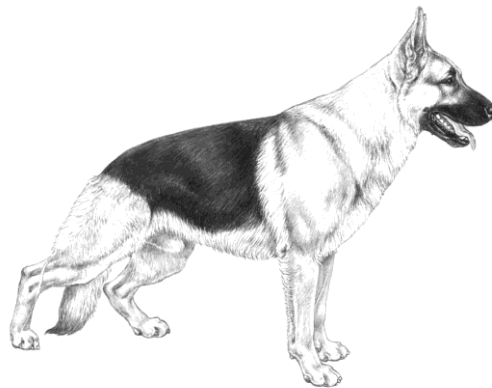
SCHÄFERHUND

Gruppe: 1

FCI rasenr: 166

FCI dato: 25.03.2011

NKK dato: 28.03.2011

M. DAVIDSON

Nordisk Kennel Union
Dansk Kennel Klub
Hundaræktarfélag Íslands
Norsk Kennel Klub
Svenska Kennelklubben
Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben

RASEBESKRIVELSE FOR SCHÄFERHUND

<u>Opprinnelsesland/ hjemland:</u>	Tyskland
<u>Helhetsinntrykk:</u>	Middels stor, lett langstrakt, kraftig og med gode muskler. Knoklene tørre og alle sammenføyninger faste.
<u>Viktige proporsjoner:</u>	Kroppslengden overstiger mankehøyden med 10-17 %. Forholdet snute: skalle = 1:1.
<u>Adferd/ temperament:</u>	Nervest, selvsikker, avbalansert (unntatt når provosert), frimodig, oppmerksom og lærenem. Må være modig, ha kamplyst og hardhet passende til en selskaps-, vakt-, beskyttelses-, tjeneste- og gjeterhund.
<u>Hode:</u>	Helhetsinntrykket tørt, kileformet, i proporsjon til kroppen (lengden ca. 40 % av mankehøyden) uten å virke plump eller for overstrukket. Passe bred mellom ørene. Skallebredden ca. lik skallelengden.
<u>Skalle:</u>	Pannen sett forfra og fra siden svakt vevlet med eller uten svakt antydning midtfure. Sett ovenfra smalner skallen gradvis fra ørene og frem til snutespissen.
<u>Stopp:</u>	Ikke skarp stopp.
<u>Nesebrusk:</u>	Sort
<u>Snuteparti:</u>	Kileformet. Rett neserygg. Konkav eller konveks neserygg uønsket.
<u>Lepper:</u>	Stramme, slutter godt til, mørke i fargen.
<u>Kjever/tenner:</u>	Velutviklede. Saksebitt; buet tannstilling mellom hjørnetennene uten store mellomrom. Sunt, kraftig og komplett tannsett.
<u>Øyne:</u>	Middels store, mandelformede, noe skråtliggende og ikke fremstående. Så mørke som mulig.
<u>Ører:</u>	Spisse ståører av middels størrelse, bæres opprettstående og rettet likesidet fremover (ikke innover dreid). I bevegelse

eller hvile kan ørene legges bakover og regnes ikke som feil.

Hals: Kraftig, muskuløs, uten løs halshud. Bæres i en vinkel på ca. 45° i forhold til horisontalen.

Forlemmer: .

<u>Helhetsinntrykk:</u>	Rette sett fra alle sider. Sett forfra absolutt parallelle.
<u>Skulder:</u>	Skulderblad og overarm av samme lengde. Middels muskuløs, godt tilliggende. Vinkel mellom skulderblad og overarm ideelt 90°, som regel 110°.
<u>Albue:</u>	Verken inn- eller utover dreid i stand eller bevegelse.
<u>Underarm:</u>	Rett sett fra alle sider, parallell, tørr og muskuløs.
<u>Mellomhånd:</u>	Ca. 1/3 av underarmens lengde, med en vinkel på ca. 20°-22° med underarmen. Verken for steil eller for skråstilt, som vil influere på bruksegenskapene, særlig utholdenheten.
<u>Poter:</u>	Runde, godt sluttet og vevlet. Tredeputene harde, men ikke sprø. Klørne kraftige og mørke.
<u>Kropp:</u>	.
<u>Overlinje:</u>	Fra halsen og over den velutviklede manken og bakover i en myk linje lett hellende i forhold til horisontalen.
<u>Rygg:</u>	Sterk, kraftig og muskuløs.
<u>Lend:</u>	Bred, muskuløs og velutviklet.
<u>Kryss:</u>	Langt og lett avfallende (ca. 23° til horisontalen) og går uten avbrekk over til haleansatsen.
<u>Bryst:</u>	Moderat bredt, velutviklet og så langt som mulig. Brystdybden ca. 45°-48° av mankehøyden. Moderat hvelvede ribben, tønneformete eller flate ribber feil.
<u>Hale:</u>	Rekker minst til haseleddet, men ikke lenger enn til midt på mellomfoten. Noe lenger behåret på undersiden og bæres hengende i en myk bue. Når opphisset eller i bevegelse kan bæres høyere, men ikke over rygglinjens forlengelse. Operative inngrep forbudt.
<u>Baklemmer:</u>	
	<u>Helhetsinntrykk:</u> Noe bakoverstilte, parallele sett bakfra. Lår og underlår av omtrent samme lengde og danner en vinkel på ca. 120°.
<u>Lår:</u>	Kraftige og muskuløse.
<u>Haser:</u>	Kraftige og muskuløse.

Mellomfot: Står loddrett mot bakken under haseleddet.

Poter: Sluttete, lett velvet tredeputene harde og mørke, klørne kraftige, buet og mørke.

Bevegelser:

Schäferhunden er en travet. Lemmenes lengde og vinkler må være så avstemt til hverandre at hunden uten vesentlig forandring av rygglinjen kan skyve frem bakbena omtrent til midten av kroppen og strekke forbenet like langt fremover. Enhver tendens til overvinkling i bakparten reduserer fastheten og utholdenheten og derved bruksegenskapene. Ved riktig forhold i bygning og vinkling får hunden et

gangverk som forløper slik at bevegelsene skjer i jevn høyde over marken og gir inntrykk av uanstrengt bevegelse fremover. Med hodet rettet fremover og lett hever hale får denne jevne og rolige travet en myk buet overlinje fra ørespissene over nakken, den rette ryggen og frem til halespissen en myk, uavbrutt svinget linje.

Hud: Løs tilliggende, men uten å danne folder.

Pels: To varianter, korthåret og langhåret, begge med underull.

Hårlag: Korthåret (Stockhaar) med underull. Dekkpelsen tettest mulig, hardt og fast tilliggende. Kort hårlag på hodet inklusive ørenes innerside, benas fremside, poter og tær. Noe lenger og kraftigere pels på halsen. På baksiden av for- og bakbena og ned til håndroten og haseleddet er hårlaget lengre, på overlåret danner det rikelige bukser.

Langhåret (Langstockhaar) med underull: Dekkpelsen er lang, myk og ikke tilliggende, med faner på ørene og baksiden av bena, buskete bukser og hale med hengende faner. Kort på hodet, inni ørene, på forsiden av bena og på poter og tær, noe lengre på nakken, danner nesten en man. På baksiden av bena rekker det lange håret til hhv mellomhånden og hasen og danner tydelige bukser bak på overlåret.

Farge: Sort med rødbrune, brune, gule til lysegrå tegninger; ensfarget sort; ensfarget grå. Hos grå med mørkere avskygninger med sort sadel og maske. Ubetydelige små

hvite brystflekker og meget lys farge på innsiden av bena er tillatt, men ikke ønsket. Nesebrusken alltid sort. Manglende maske, lys til stikkende øyefarge, lyse til hvitaktige tegninger på bryst og benas innsider, lyse negler og rød halespiss ansees som pigmentsvakhet. Underullen viser en lysere gråtone. Hvit farge ikke tillatt.

Størrelse og vekt:

Mankehøyde: Hannhunder: 60-65 cm
Tisper: 55-60 cm

Vekt: Hannhunder: 30-40 kg
Tisper: 22-32 kg

Feil: Ethvert avvik fra foregående punkter skal betraktes som feil. Hvor alvorlig feilen er, skal graderes etter hvor stort avviket er og effekten på hundens helse og velferd, samt dens evne til å utføre sitt tradisjonelle arbeid.

Alvorlige feil:

- Avvikelser som går utover bruksegenskaper.
- For lavt ansatte ører, kippører, innoverdreide ører, ikke faste ører.
- Lyse, stikkende øyne.
- Betydelig pigmentmangel.
- Manglende fasthet i kroppen.
- Tannfeil: Alle avvikelser fra saksebitt og korrekt tannformel, som ikke er listet under diskvalifiserende feil.

Diskvalifiserende feil:

- Aggressiv eller for sky
- Tydelige tegn på fysiske eller psykiske defekter
- -Nervøs, engstelig eller aggressiv.
- Betydelige øre- eller halefeil.
- Deformiteter.
- Manglende tenner:
- 1 3. premolar (P3) pluss en annen tann, eller
- 1 hjørnetann, eller
- 1 4. premolar (P4), eller
- 1 1. molar (M1) eller 2. molar (M2), eller totalt 3 tenner eller mer.
- Avvikende kjever; overbitt større enn 2 mm; underbitt; tangbitt.
- Størrelsesavvik \pm 1 cm
- Albino.
- Hvit farge (også med mørke øyne og klør).
- Langhår (Langhaar). (Lang, bløt dekkpels uten underull, som regel med skill på ryggen, beheng på ørene, bena og halen).

OBS

Hannhunder skal ha to normalt utviklede testikler på normal plass.

Rasebeskrivelsen er oversatt fra gjeldende FCI-standard.

Norsk Kennel Klub, 28.03.2011

RAS for Schäferhund.

Korthåret med underull

Lang og hard dekkpels

Vedlegg 5; Rasens historie.

Norsk Schäferhund Klub har ca. 2500 medlemmer på landsbasis og er en av de største raseklubber knyttet til Norsk Kennel Klub. Vi har også utstrakt kontakt med klubber på verdensbasis. Som raseklubb arbeider vi for å ivareta vår rases egenskaper som en av verdens mest anvendbare hunder. Det er anvendbarheten vi legger vekt på, og som også gjør schäferhunden til den populære rasen den er i dag.

Formålsparagrafen som omhandler utdanning / bruk av rasen, hvordan klubben skal drives sammen med rasestandard og våre regler for avl og oppdrett er derfor sentrale deler av vårt regelverk.

Formålsparagrafen: (Raseklubbens lovverks § 4);

Klubben har ikke noe ervervsmessig formål, men har som hovedoppgave å overvåke avl, oppdrett og utdanning av Schäferhunden. Gjennom dette søker klubben å fremme Schäferhundens anvendelse som brukshund, slik at den kan brukes i samfunnets tjeneste i ettersøkninger og annet humanitært arbeide.

Dette viser kort de hovedmålsettinger klubben har, samtidig som de gir hovedretningslinjene for alle våre medlemmer. Det er rundt disse prinsippene vi sier at alt vårt arbeid skal sentreres. Det er vår filosofi at de grunnpilarene som kan ledes ut av disse linjene gir de beste forhold for schäferhunden, fellesskapet og det enkelte medlem

Rasen blir til

I første halvdel av 1800 tallet vokste interessen for å avle typelike hunder med tydelig definerte bruksegenskaper. I første omgang var det jakthundene som fikk sine raseklubber og stambøker. Utover i andre halvdel av 1800 økte også interessen for å avle bruksdugelige og typelike hyrdehunder. Det første forsøket på å få til en felles tysk gjeterhund med disse egenskapene ble igangsatt av to personer som het Rielchermann-Donau og Graf von Hahn i starten av 1890. De startet en hundeklubb som fikk navnet Phylax. Ideen til Rielchermann og Hahn var å krysse hunder fra distriktene Franken, Thyringen og Württemberg for å få frem de rette arbeidsegenskapene og typene. Det lyktes ikke disse herrer å få klubbarbeidet til å fungere og klubben ble etter få år nedlagt.

To andre personer som hadde stor interesse for hyrdehundene var Rittmeister Max von Stephanitz og Artur Meyer. Gjennom flere år hadde Max og Artur fulgt med på de forskjellige stevner rundt i Tyskland.

På den første utstillingen for alle raser i Tyskland, i 1889, ble det fremvist en hyrdehund som vakte stor begeistring hos Max og Arthur, og de konkluderte straks med at dette var en type hund som ville være optimal som stamfar for den typen hyrdehund de begge hadde som ideal.

Hunden var en stor hannhund etter den tids oppfatning, en knapt middelstor etter dagens standard og het Hektor von Linkenheim. Herrene Max og Arthur klarte kort tid etter å få kjøpt

denne hunden og den ble etter den tids registrering praksis "omdøpt" til Horand med kennelnavnet til Max, von Grafath.

Den 22. april 1899 ble det i Karlsruhe i Tyskland dannet en forening med formål å fremme "ren" avl og øke interessen for denne tyske hyrdehunden. Foreningen fikk navnet: Verein für Deutsche Schäferhunde, SV.

Blant stifterne var Rittmeister Max von Stephanitz, som også ble valgt til foreningens formann, og han jobbet hele sitt liv for rasen. Han ble på en måte rasens far, og han benevnes fremdeles i sitt hjemland som rasens og sportens ALMEISTER.

Max var en meget dyktig skribent. Han utførte et stort stykke arbeid med å få sine grunntanker virkeliggjort. Han er forfatter av det store tyske standardverket "Der Deutsche Schäferhund in Worth und Bild". Han utarbeidet også standarden for rasen som ble vedtatt allerede 20. september 1899. Det er imponerende å se hans framsynthet og dyktighet som kynolog. Rasetandarden har kun vært gjennom små endringer siden den gang, med unntak av 1920-enderingen som var en konkretisering av høyde- lengdeforhold. Hans rasebeskrivelse er den dag i dag fundamentet for FCI rasestandard nr. 166, Schäferhund.

Samtidig med at foreningen ble stiftet opprettet man stambok for rasen, og denne stamboken føres den dag i dag. Den første hund som ble stambokført var Horand vom Grafath.

SV har, etter Max von Stephanitz, fordret mange dyktige ledere som alle har sittet over lange perioder. Dagens president er den 8. i rekken. Ledere som har utmerket seg spesielt er Dr. Rummel, Herman Martin og Peter Messler. Dr. Rummel (1971-82) tok strengere styring av avlen. Han kunngjorde og satte i verk at det kun var 4 blodslinjer som skulle telle med i videre avl; kun hunder over disse linjer ville for fremtiden kunne forvente å bli høyt premierte.

Disse 4 blodslinjer er

Marko von Cellerland

Canto vd Winerau

Quanto vd Winerau

Mutz vd Pelztierfarm

Disse 4 linjer er fremdeles de dominerende.

Ovenfor nevnte avgjørelse ble direkte medvirkende til at vi fikk en deling av vår rase mellom de som avler kun for bruks og de som prøver å kombinere bruks og anatomi. Dette pålegg om hvilke blodslinjer som skulle/burde brukes ble et vendepunktet hvor "SV modellen" klart viser vektlegging av genotype kanskje mer en fenotype. Vi fikk nå en utstillingsform som i større grad tok hensyn til individets avlsverdi og ikke bare vurdert som et avlsresultat. Det å dømme etter avlsverdi oppfattes av mange som problematisk ettersom hunder som opplagt er best anatomisk kan bli plassert bak en dårligere bygd hund. Modellen med å dømme etter avlsverdi krever særdeles mye av dommeren.

Herman Martin har også hatt stor betydning for utvikling av dagens schäferhunds typebilde gjennom de valg han gjorde og argumenterte for i sin presidenttid.

P. Messler (1994-2005) blir av mange regnet som den som innførte demokratiet i SV. Tiden frem til hans periode var preget av presidenter som styrte klubben meget egenrådig. Messler innførte flere demokratiske prosesser i sin periode og dette førte til mye misnøye og han ble i 2005 mer eller mindre tvunget til å fratse sitt verv, men først etter å ha endret mange prosesser til det bedre. Han døde kort tid etter.

SV drives fortsatt i stor grad etter de prinsipper og intensjoner som alltid har eksistert. Vi ser at også denne klubben sliter med synkende medlemstall og aktivitet. Klubben teller i dag ca. 68 000 medlemmer.

Norge.

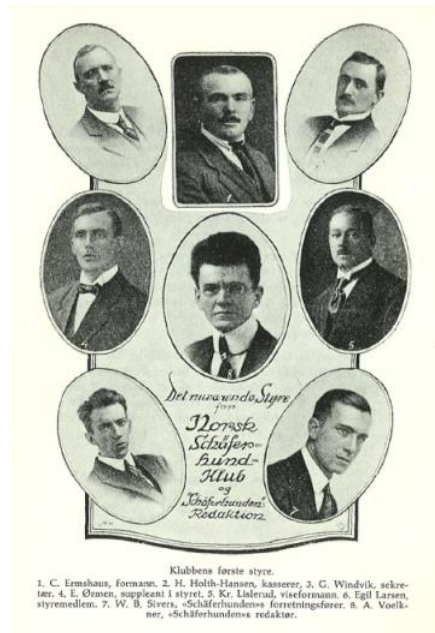
I Norge var schäferhunden en lite kjent rase frem til 1910 da overkonstabel Braaten importerte den første schäferhunden, Bella Zahne, som ble registret i NKK. Han måtte reise til Danmark for å finne avlspartner. Flere følger Braaten i årene etter. Først i 1914 ble det importert avlsdyr som fikk stor betydning for vår avl. Kjente hunder her er Billo vd Krone og Dina Bavaria, begge importert av han som senere ble vår første formann, Carl Ermshaus.

I 1916 ble Norsk Politihundforening stiftet og det er her det første arbeidet med å fremme rasen som en anvendbar brukshund med øvrige gode egenskaper ble satt i system.

7. mars 1922 møttes 7 herrer til møte i Martins Cafe i Oslo. De hadde til hensikt å få etablere Norsk Schäferhund Klub. Møtet valgte et midlertidig styre, berammet generalforsamling den 8. mai samme år og sendte søknad til NKK om opptagelse som samarbeidende klubb. Norsk Schäferhund Klub ble stiftet med Carl Ermshaus som formann.

24. mars 1922 godkjente NKK Norsk Schäferhund Klub som samarbeidende klubb.

Generalforsamlingen den 8. mai etablerte et styre, besluttet å opprette avlsråd, kåring- og kontrollnemnd, og igangsatte arbeidet med å utforme en klubb med egen stamtavle, tidsskrift og avlskriterier.

Klubbens første styre.

Klubbens arbeid i de kommende år bar preg av SVs modell. Det dukket raskt opp uenigheter om klubmodell og dette førte til en splittelse av klubben i 1925. Konflikten var kortvarig og allerede året etter var vi igjen en klubb. Første gang norsk dommer ble benyttet for rasen var i 1928. Dommere her var Øyvind Saxlund og Niels Shr. Lyngaas. Allerede året etter hadde vi fått så pass med norske dommere at de fleste utstillinger frem til krigen ble bedømt av dem.

40- årene ble en vanskelig tid for vår rase. De fleste hunder ble rekvirert av tyskerne og klubbens aktiviteter ble mer eller mindre lagt på is. Etterkrigstiden derimot ble en god tid også for rasen. Flere tyske hunder ble stående igjen ifbm. evakueringen til tyskerne og det norske forsvaret gjenopptok i samarbeid med Sverige, et målrettet avlsarbeid. Samtidig gjenopptok medlemmene sine aktiviteter med bruks og oppdrett. Klubben var igjen på beina og utviklet seg jevnt og trutt i medlemstall, og naturligvis i antall registrerte hunder. 1980- og 90- åra ble vår rases storhetstid i antall registrerte hunder.

Denne populariteten var ikke bare positiv for rasen. Vi fikk dessverre en del useriøs avl og dette gikk i hovedsak utover den mentale kvaliteten på flere hunder. Vår rase har fra 80-tallet og frem til i dag vært en av de mest populære raser målt i antall registrerte hunder.

På midten av 50- tallet dukket de første signaler på at HD kunne bli et problem opp. SV ble kontaktet for å få råd, men de viste ingen forståelse for at dette kunne være et problem. Her hjemme ble det satt fokus på problemet og det ble besluttet at kun HD-frie hunder kunne benyttes i avl. I moderlandet startet arbeidet først i 1968 og da kun med registrering av HD status.

I 1974 ble det igjen åpnet for å benytte hunder med svak grad i avl.

Brukshund arbeidet har vært sentralt i Norge helt siden klubben ble dannet. I starten bar arbeidet litt preg av uvitenhet, men etter hvert fikk man etablert god kunnskap og gode programmer for hvordan dette skulle fungere. Mottoet var at alle hunder som ble vurdert godkjent for avl skulle kunne dokumentere bruksegenskaper, noe som etter hvert også ble et

RAS for Schäferhund.

krav for å kunne oppnå utstillingschampionat. SV sitt bruksprogram har i alle år vært av interesse også her hjemme, men det har også vært en del motstand mot dette programmet og da primært forsvarsdelen i det.

Klubbarbeidet og arbeidet med rasen fungerer i dag godt. Vi har fått etablert en klubbmodell som i stor grad er lik modellen i SV, samtidig som den er tilpasset og også underlagt NKK.

